

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT**PALVELU** 250 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUT**TILIVELVOLLINEN** Varhaiskasvatus- ja hyvinvointipäällikkö**250 Varhaiskasvatuksen palvelut**

Kaupunki (ulk.+sis.)	TA 2023	Kirjanpito	TOT	Ennuste	Edell. vuosi	Muutos-
* ei sis. liikelaitoksia	+ muutos	30.6.2023	%	31.12.2023	30.6.2022	%
- menot	9 090 462	5 173 545	56,9 %	10 095 140	4 448 314	16,30
- tulot	1 112 403	788 255	70,9 %	1 018 000	1 052 054	-25,07
- netto	-7 978 059	-4 385 290	55,0 %	-9 077 140	-3 396 260	29,12

Riskianalyysi, toteutuminen:**Granite-ohjelmaan kirjatut, toimintaympäristöön liittyvät riskit**

- Lakien ja säädösten implementointi: implementointi toteutettu ja toteutetaan loppuvuonna suunnitellusti, joten riski ei toteudu.
- Väestörakenteen muutos ja vaihtelut varhaiskasvatuspalveluiden tarpeessa: riskiin on varauduttu suunnitelmallisella seurannalla ja mahdollisimman oikea-aikaisella reagoinnilla; riski todentunut osallistumisasteen edelleen lisääntyessä ja samanaikaisesti henkilöstön rekrytointihaasteiden kasvaessa.
- Kelpoisten sijaisten heikko saatavuus: riski todentuu merkittävästi edelleen. Tilannetta on pyritty parantamaan innovoimalla uusia yhteistyömuotoja oppilaitosyhteistyössä ja monipuolistamalla rekrytointikanavia.
- Palvelupolkujen kuvaaminen: riski on osin toteutunut riskin torjumiseen liittyvien toiminnallisten tavoitteiden ja hallintotoimien toteuttamisten viivästyessä alustavasta aikataulusta. Teknisten haasteiden selvittyä (IMS-ohjelma) palvelualueen prosessikartta ajantasaistetaan, minkä jälkeen vielä kuvaamattomat prosessit määritellään vuoden 2024 loppuun mennessä.
- Henkilöstön riittävyys ja saatavuus: riski on todentunut merkittävästi. Tähänkin riskiin on pyritty vastaamaan omin – toki rajallisin – keinoin mm. rekrytointia edelleen tehostamalla ja Forssan hyvää työnantajakuvaa ylläpitämällä (mm. varhaiskasvatushenkilöstön palkkausta parantamalla). Riski tulee mitä ilmeisimmin todentumaan myös jatkossa johtuen kelpoisen varhaiskasvatuksen työvoiman heikosta saatavuudesta. Riskin vähentämiseksi on valmistelun alla varhaiskasvatuksen pito- ja vetoa parantavia toimia (esim. työntekijöiden omaehtoisen varhaiskasvatuksen sosionomin, opettajan tai erityisopettajan kelpoisuuksiin koulutautumisen tukeminen ja henkilöstöetuksien kehittäminen).

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi, toteutuminen:

Palvelutarpeen arviointia on kehitetty lisäämällä suunnitelmallista tiedonhankintaa ja palvelualueen esihenkilöiden tietoisuutta kokonaistaloudesta sekä kasvattamalla heidän rooliaan taloudenseurannan toteuttamisessa.

Omaa sijaisresurssia on lisätty päiväkoteihin häiriöttömän arjen turvaamiseksi sekä taloudellisemman sijaisten rekrytointin toteuttamiseksi 1.8.2023 alkaen.

Vuoden 2024 talousarvion laadinnassa on aiempaa vahvemmin huomioitu palvelutarpeessa tapahtuva vuosivaihtelu henkilöstöresursseja ko. vuodelle varattaessa.

Tunnusluvut

	Ta 2023	Tot 30.6.	Tot-%
0-6 -vuotiaiden ikäluokka (lkm)	711*)	748	105,2
1-6 -vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatukseen ja esi- opetukseen (%)	85 %	72 %	84,7
Varhaiskasvatuksen lapsimäärä			
1-2 -vuotiaat	120	176	146,7
3-5 -vuotiaat	290	321	110,7
esioppilaat	112	69**)	61,6
Henkilöstö nimikkeittäin (lkm)			
varhaiskasvatuksen opettajat	33	30,5	92,4
varhaiskasvatuksen sosionomit	5	3	60,0
varhaiskasvatuksen lastenhoitajat, varhaiskasvatuksen erityisopett.	49	71,5	145,9
muut (pk-johtajat, pphoitajat, vto:t, pk-työntekijät, palv.koord.hanke työntekijät, kop)	48	55,5	115,6
Henkilötyövuodet	140	85,1	60,8
Tilat m ²			

*) vuonna 2023 syntyneiden ikäluokat arvioitu 100:ksi

***) esiopetuksen lukuvuosi on päättynyt toukokuussa; lukuvuonna esioppilaita ollut 122

Poikkeamien perusteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta

Toiminnalliset tavoitteet toteutetaan vuoden loppuun mennessä suunnitellusti. Talousarvio tulee ylittymään. Merkittävää ylitystä syntyy henkilöstömenoihin, johtuen kevät toimintakauden arvioitua suuremmasta palvelutarpeen kasvusta, tuen ohjaajien ja alle vuoden ikäisten lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen tarvittavan henkilöstön tarpeesta sekä palvelualueelle kohdentuneiden palkankorotusten tasosta. Toimintavuoden 2022-2023 lopun (6/2023) ja toimintavuoden 2023-2024 alun (08/2023) ero kokonaishenkilöstömäärässä on -7,5 työntekijää. Myös palvelujen ostoihin kohdentuvat mahdolliset hinnankorotukset tulevat vaikuttamaan talousarvion toteutumaan negatiivisesti.

Tavoite	Toimenpiteet	Riskit	Tilanne
TA2 Henkilöstön osaamis pääoma ja koulutustaso kasvaa työnantajan tuella	Määritellään periaatteet henkilöstön omaehtoisen koulutautumisen tukemiseksi varhaiskasvatuksen sosionomin, opettajan tai erityisopettajan kelpoisuuksiin	Kaupungin henkilöstön yhdenvertainen kohtelu voi vaarantua, jos ko. periaatteiden määrittelyä ei tehdä tiiviissä yhteistyössä henkilöstöhallinnon ja toimialan kanssa.	Ko. periaatteet liitetään Varhaiskasvatuksen haluttu tulevaisuus - asiakirjaan, joka valmistellaan päätettäväksi SiTille vuoden loppuun mennessä.
TA3 Palvelualueen palveluille ei aiheudu millään tasolla häiriötä sähköisen palvelujärjestelmän uusintamisen yhteydessä	Valmistellaan palvelualueen kokonaisvaltaisen sähköisen palvelujärjestelmän uusintaminen	Tavoitteen toteutumiseen ei liity erityisiä riskejä.	Valmistelu on aloitettu. Päätös hankintatavasta tehdään elosyyskuussa. Uuden järjestelmän hankinta- ja käyttöönottoprosessin ensimmäinen aikatauluversio on valmistunut.
IN2 Kolmitasoisien tuen kokonaisuus on implementoitu varhaiskasvatuksen arkeen	Perehdytetään henkilöstö määriteltyihin tuen prosesseihin ja niihin liittyviin dokumentteihin	Tavoitteen toteutumiseen ei liity erityisiä riskejä.	Tavoite toteutettu.
IN2 Henkilöstön osaaminen monilukutaidon osa-alueiden osalta kasvaa	Laaditaan Lapsen digipolku varhaiskasvatuksessa - asiakirja ja kootaan siihen liittyvät materiaalit Perehdytetään henkilöstö Lapsen digipolku varhaiskasvatuksessa - asiakirjaan ja siihen liittyviin materiaaleihin	Tavoitteen toteutumiseen ei liity erityisiä riskejä.	Lapsen digipolku varhaiskasvatuksessa - asiakirjan valmistelu aloitettu. Asiakirjan ensimmäistä versiota esitellään henkilöstölle Palvelualueilla 31.8.2023 Henkilöstön perehdyttäminen ko. Asiakirjaan toteutetaan vuoden loppuun mennessä.
IN2 Perheiden lukuaktiivisuus lisääntyy	Jokaisessa varhaiskasvatusyksikössä toteutetaan perhekampanja lukemisen edistämiseen liittyen	Tavoitteen toteutumiseen ei liity erityisiä riskejä.	Ko. perhekampanjoita toteutettu kevätkaudella yhdessä palvelualueen yksikössä ja neljässä sen toteuttaminen suunniteltu syyskaudelle.